

... Samgonguskjal amillum Tjóðveldi, Javnaðarflokkkin og Miðflokkkin

Barnatænastan skal styrkjast til at betur at kunna røkja øktar uppgávur sambært lógini um fyribyrkjandi heilsutænastur fyri børn og ung.

Kommulæknaskipanin
Kommulæknaskipanin verður endurskoðað og styrkt og uppskot skulu verða gjørd um, hvussu onnur heilsustarvsfólk, m.a. sjúkrarøktarfrøðingar, kunnu verða partar í skipanini. Kommunulæknavaktin skal endurskoðast og fáast at virka betur.

Psykiatriin
Menningin av sosialpsykiatriini skal halda fram við at útvega fleiri bústaðar- og virknistilboð til sinnisveik. Økispsykiatriin skal verða útbygd, m.a. við økisdeplum kring landið. Barna- og ungdomspsykiatriin skal verða styrkt, m.a. við denti á fyribyrking og leiklutin hjá avvarandi. Sálarsjúklingar skulu varðveita pensjónina eisini eftir 6 mánaða innlegging á Psykiatriska deplinum. Nýggj psykiatrilóg skal verða samtykt og sett í verk.

Fólkaheilsuætlanin
Fólkaheilsuætlan verður sett í verk sambært ætlan, ið er til taks

Sjúkratrygging
Sjúkrakassagjaldið verður lagt inn í skattin. Sergjaldsskipan um sjúkrakassagjald verður gjørd fyri tey, sum hava skattafríar nettoinntøkur.

Almannamál

Almannapolitiska stevnumiðið er at skapa javngóðar umstøður fyri allar borgarar, uttan mun til teirra sosialu støðu, líkamliga ella menningarliga førleika ella hvar í landinum, tey búgva, við vælviðandi, samhaldsføstum vælferðarskipanum.

Nýggj sosiallóg
Sosialpolitiskur reformur verður gjørdur við nýggjari sosiallóg. Almannaskipanirnar skulu háttast soleiðis, at fólk mest møguliga kunnu verða virkin í samfelag-

num. Nýggj føroysk forsorgarlóg, sum eisini fremur rættartrygd og gjøgnumskygni, verður smíðað.

Vælfæðarráð
Vælfæðarráð verður skipað á sama hátt sum Búskaparráðið á búskaparpolitiska økinum.

Vælfæðarportalur
Til tess at bøta um kunningina til borgararnar verður gjørdur ein vælfæðarportalur.

Sosíalfrøðilig gransking
Sosíalfrøðiliga granskingin í Føroyum skal verða skipað bæði við betri hagtsgrundarlagi og við granskingarverkætlanum.

Stakir uppihaldarar
Lóg um eyka barnagjald til stakar uppihaldarar skal samtykkjast. Barnapengar skulu ikki verða roknaðir sum skattskyldug inntøka.

Foreldraráðgeving
Øll neyðug ráðgeving, leiðbeining og hjálp verður veitt foreldrum í sambandi við barnsburð, so millum annað talið á fosturtøkum framhaldandi kann vera avmarkað eins og stakir uppihaldarar og pør, ið liva undir truplum viðurskiftum, fáa dygga hjálp og vegleiðing.

Bústaðir til fólk við serligum tørvi
Íløguaætlan verður gjørd fyri nýbygging og nútíðargerð av bústöðum til fólk við serligum tørvi.

Eldraøkið
Í eldrarøktini verður hildið fram við at stuðla bygging av røktarheimum og sambýlum, soleiðis at tørvurin fyri búplássum til røktarkrevjandi gomul kann verða nøktaður í samgonguskeiðinum.

Nýggj eldralóg skal verða gjørd til tess at tryggja rættindi og tænastur fyri eldri. Eisini verða ymisku eindirnar í eldrarøktini samskipaðar.

Starvsfólkaorkan í eldrarøktini verður økt bæði til heimabúgvandi og hjá teimum, sum búgva á stovnum og sambýlum.

Pensjónsreformur verður framdur
Við lóg um eftirlønarpensjón skal eftirløn verða tryggjað øllum lønmóttakarum. Eftirlønarpensjónin skal eisini verða roknað aftrat ALS-, barsils- og sjúkradagpengagjaldinum o.ø. almannaveitingum. Lógarverkið um almannapensjónir verður endurskoðað, so fólkapensjónin verður styrkt serstakliga teimum, ið ikki hava aðra inntøku, til gagns. Pensjónsviðbøturnar, brennistuðul til ávísar pensjónistar og Samhaldsfasti hækka soleiðis, at pensjónin til teirra, sum ikki hava aðra inntøku, hækkar í samgonguskeiðinum.

Bústaðarpolitikkur
Alternativ íbúðabygging verður sett í verk. Lóg um lútaíbúðafeløg verður sett í verk, eisini fyri fólk við serligum tørvi. MVG- og rentustuðulslóg skulu broytast, so tær geva lútaeigarum somu rættindi sum øðrum eigarum. Nýggj leigulóg skal tryggja rættindi hjá leigarum og útleigarum. Húsálansgrunnurin og Íbúðagrunnurin verða umskipaðir til eitt bústaðarpolitiskt amboð, serliga við atliti at figgjarglaga veikum bólkum, m.a. til at tryggja lagaliga figging til lútaíbúðafeløg og eisini til fólk við skerdum førleika. Ein onnur uppgáva er at taka stig at byggja leiguíbúðir og lestrarbústaðir eisini saman við øðrum pørtum. Bjálvingarstuðulslánsgrunnurin verður endurskipaður til at útvega figging til orku- og bjálvingarstuðulslán til pensjónistar.

Vinnumál

Vinnupolitikkur samgongunnar hevur til endamáls at tryggja Føroyum fjølbroyttari inntøkugrundarlag, at slóða fyri betri marknaðaratgongd hjá vinnuni og at tryggja henni tryggar og álítandi karmar.

Dagfærd lóg
Til tess at lúka treytirnar í handilsavtalum við ES og onnur lond, sum eru í gildi, og til

tess at slóða fyri føroyskum limaskapi í EFTA og eini møguligari EBS-avtalu, verður øll lóggáva innan vinnumál dagfærd áhaldandi soleiðis, at hon lýkur tey krøv, ið altjóða felagsskapir og onnur lond seta.

Arbeidsmegi
Skipaður verður ein rúmligari og smidligari arbeidsmarknaður, har vinnan kann fáa útlendska arbeidsmegi til Føroya eftir tørvi. Lóggávan á økinum verður yvirtikin og skipað soleiðis, at hon á besta hátt tænar føroyska arbeidsmarknaðinum.

Tilfeingisumsiting
Umsitingin av øllum náttúrutilfeingi og øll lóggáva í hesum sambandi verður savnað á sama stað.

Íverksetan
Virkisfús fólk við góðum hugskotum og ætlanum verða stuðlað soleiðis, at leiðin frá hugskoti til veruleika verður lættari at ganga.

Útflutningsráð
SamVit verður skipað soleiðis, at tað í størri mun enn nú virkar sum eitt útflutningsráð fyri føroyska framleiðslu.

Gransking
Vinnumálaráðið skipar fyri, at vinnan og almenni myndugleikin fara undir vinnurelateraða gransking í nógv størri mun enn nú.

FAS
Til tess at menna eina nýggja inntøkuvinnu á sjóvinnu økinum, har vit hava dyggari royndir enn tey flestu, verður Føroyska Altjóða Skipaskrásetingin umskipað soleiðis, at hon verður kappingarfør við aðrar skipanir av hesum slag.

Hagstovan
Hagstovan verður styrkt til tess at tryggja føroyskum vinnulívi neyðugt hagtsgrundarlag.

Trygging
Tryggingarøkið verður liberaliserað. Samstundis verður skattaskipanin broytt soleiðis, at lóggávuverkið ikki eggjar uppspardum pensjónskapitali, sum føroyingar spara saman í lívstryggingum, at vera fluttur út av landinum. Nýggj rentuskattalóg verður gjørd, sum javnsetur føroysk lívstryggingarsamtøk við líknandi samtøk í grannalöndum og í Europa annars.

Landbúnaður
Landbúnaðarlóggávan verða eftirmett og neyðugar broytingar gjørdar.

Kolvetni
Samgongan fer at fáa lýst tey árin á og teir møguleikar fyri føroyska samfelagið, sum kunnu standast av eini møguligari oljuvinnu innan umhvørvi, mentan, sosiala økið og arbeidsmarknað.

Fiskivinna
Fiskivinnupolitikkurin hevur sum høvuðsmál, at ríkidømið í havinum verður umsitið sum varandi grundarlag undir føroyska búskapinum. Skipast skal soleiðis fyri, at mest møgulig virðisøking úr føroyskum tilfeingi liggur eftir í Føroyum, og allir úrdráttir av veiddum fiski koma til virkingar og gagns í framleiðsluni. Samgongan ásanar, at tað er ein trupulleiki, at brúksrættindini til almenna náttúrutilfeingið verða handlað og seld á privata marknaðinum. Tørvur er á eini tjóðarsemju um fiskivinnupolitikkinn, nú Løgtingið hevur samtykt broytingar í lógini um vinnuligan fiskiskap viðvíkjandi loyvum og fiskirættindum,

Heini O. Heinesen setti tingið sum ellisformaður. Tað gjørdi hann eisini í 2002. Heini O. Heinesen fyllir 70 ár 6. august í ár

Mynd: Ólavur Frederiksen